

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber sextus Decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

[Basel], 10. Dez. 1477

De summa trinitate et fide catholica

[urn:nbn:de:bsz:31-321569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321569)

decadicoꝝ alius et solus numerus 9 ē perfectus. s. xxviii. tol-
 le pres. s. dimidia et citra. ff. de h. sig. nomē. qz ultra di-
 midia nō estz repire aliquotas. vt. s. dixi. xiiij. est ps ali-
 quota. qz bis sūptū facit. xxviii. xiiij. xij. x. ix. viij. non
 sūt ptes aliquote s. xxviii. qz aliquoties sūpte non infe-
 runt pte suū totū sed plus vel minus. nā. xij. bis sūptū
 facit. xxvi. ter sūptū facit. xxxix. et sic pl9 vel min9. et sic
 de singulis. vij. est
 ps aliqta. qz quat
 sūpra infert suū totū
 vij. et. v. nō sūt ptes
 aliqte. iij. vero est
 ps aliqta. qz septies
 sumptū infert suū
 totū. tria nō est ps
 aliqta s. duo et vñ
 bñ sunt ptes aliquo-
 te. quia. xiiij. vicibz
 duo facit. xxviii. et
 xxviii. vicibz vnum
 facit. xxviii. ergo re-
 stat qz omnes ptes
 aliquote de. xxviii.
 sunt. xiiij. vñ. iij. ij.
 et vñ. Sed ex istis
 aliquotis simul ag-
 gregatis resultat p-
 te totum. qz. xiiij.
 . vij. iij. ij. et vnum
 faciunt. xxviii. ergo
 fm diffinitōem su-
 p. ior. em. xxviii. nū-
 rus est perfectus et sic
 etiā de alijs perfectis
 Cōputauit autē d. isto
 vt melius intelligē-
 tur dictū de senario
 Ex imperfectis dixi qz
 alijs sunt diminuti. s.
 qbus solet poni exē-
 plum in octonario.
 tres enim sunt ptes aliquote de octo. s. iij. ij. et vñ. sed
 . iij. duo et vñ faciunt septē. et sic est imperfectus dimini-
 tus. vide in quaternario cuius due sunt ptes aliquote. s.
 duo et vnum. qz bis duo. iij. et quater vnum quatuor. s.
 duo et vñ faciunt tria. ergo est quaternarius numerus
 imperfectus diminutus. vide in. ix. cuius etiā tm due sunt
 ptes aliquote. s. tria et vñ. s. tria et vñ faciunt. iij. et
 sic est imperfectus diminutus. In imperfecto abundans. so-
 let exēplum poni in duodenario. cui9 aliquote sunt. vij.
 qtuor tria duo et vñ. s. ij. iste aliquote simul aggregate
 reddunt plus qz totū. s. xvj. g. est imperfect9 abundans. Si
 de m. xx. cui9 ptes aliquote sunt. x. v. iij. duo et vñ. que
 simul aggregate reddunt plus qz totū. s. xxij. et sic est nu-
 merus imperfectus abundans. Hec late et clare computādo
 posui vt bñ intelligatē s. qd non est de materia iuristarū
 a. Nec hie. antipofora. Rndet em tacite qdmi qua que
 ei posset. quare non mandabat istas dec. poni in antiqua
 b. Predecessorum. compilatōne greg. sub suis titulis.
 jmo. iij. et. greg. x. Scripserunt em hñ in pbenijs suis
 doctozibus et scolozibus. vt dec. quas. quas mittebant
 sub suis titulis. put expmebat in ipis mseri faceret. Vñ
 qdam faciebāt ipas scribi in fine tituloz. opilatōis greg.
 et isti seruabāt mandatū. qdam faciebāt de eis volumina
 et isti nō seruabāt mandatū ipoz. vt s. p. 3. tur. iij. di.
 c. Promulgabāt. leges istitūit cū pmulgā. s. leges

in rebus agendis formas
 tribuat et in moribz disci-
 plinā. nec sine causa mores
 pdecessoz nroz qui cum
 ostōnes aliquas pmulga-
 bant nouiter eas manda-
 bat sub antiquaz serie fi-
 tuari omisim9 in hac pte
 seruare. hoc enim fecimus
 ne infinitos libros destrui
 et alios non sine maximis
 dispendijs laboribus et ex-
 pensis de nouo fieri oport-
 teret. **Uniuersitati ve-**
stre igit p aplica scripta
 mandamus qtenus libruz
 hmoi cuz multa maturita-
 re digestum quē sub bul-
 lanā vobis trāmittim9
 • pmpio suscipientes affe-
 ctu. eo vtamini de cetero
 • in iudicijs et in scolis. nul-

In finios. oēs. s. editos an huius libri opilatōnem
 • Laboribus. no. maximos labores esse i libris scribens
 dis et est otroscolares q sp dum sūt in studio faciūt scri-
 bi libros dū laborare deberent ad studiū. Laboribus em
 talibus et expensis parcendum. de do. et otu. finem.
 • **Uniuersitati. oclu ho.** debet. xxv. q. ix. apostolice
 • **Maturitate. qd fieri.** et. s. 8. Rē p. ad audientiā. j.

las alias pter illas q infe-
 runtur aut specialiter re-
 seruantur i eo decretales
 aut constitutōnes a qbus
 cunqz nostris pdecesso-
 ribus r. o. pon. post editō-
 nem dicti voluminis pmul-
 gatas. recepturi vterius
 a pdecretalib9 habituri

Reg. x. in gñā. o. lugd.
De summa trinitate et fide

de catholica.
Fideli ac deuota
 pfectioe fatemur
 q spiritus sanctus
 eternaliter ex patre et fi-
 lio non tanq ex duobz pn-
 cipijs sed tanq ex vno pn-
 cipio. non duabus spirati-
 onibus. sed vna spiratio-
 ne procedit. **Hec pfectio**
 sa est hactenus pdicauit.

Bulla. alias nō
 creditē mādato pnci-
 pis. vt. xv. di. no-
 bilissim9. vbi d. s. et
 • **C. 8. mā. pñ. l. vna.**
 i. **De cetero.** ostō
 g respicit futā. qd
 de pendētibus dicā
 . j. de elec. l. 3. canon.
 qñ incipiant ligare
 constitutōnes hui9
 vñ. li. dicā m. fi. libri
 sup. data.

Scolis. s. expo-
 ne vt no. i. pbenio
 greg.

Reseruant. sicut
 dec. exijt qui semiat
 reseruata. j. de h. fi.
 et cōstōnes omnes
 edite super negoco
 heretice prauitatis
 nō otarie ostitutō-
 nibus hui9 libri. vt
 . j. de here. c. vi. i. fi.
 Idem posset dici de
 reuocatoz de qui-
 bus. j. de preben. c.
 pñ. et antepñ. et d.
 concess. prebē. c. vi.
 jo. an.

Voluminis. s.
 cōpilatōis greg.
 . ix. et sic vides ho-

die p hunc finē q dec. de fide instr. pastoralis. non hz
 locū in dec. editis p9 opilatōnem greg. ix. et ante hunc
 libzū. s. habere posset locū in dec. bonifacij editis p9 cō-
 pilatōnem huius septi libri et in omnibus per eum vel a9
 n. **De summa tri. huius septi libri.** successores edendis.
 Reice iudicio meo otinuande nō sunt. ratio qz fm s. qz oer-
 curebant aliqua addenda mutanda detrahenda vel cor-
 rigenda. sic addita mutata detracta vel correctā fuerūt
 habito respectu ad compilatōem antiquā et ipius Reica-
 rum s. ordme retento si nihil in titulo volebant addere
 vel mutare illo omisso trāsbat ad sequētes. vñ fm rei ve-
 ritatē decretales hui9 libri in opilatōne antiq9 debebāt
 sub suis titulis collocari. s. omissum fuit ex cā. ut. s. in p-
 benio. s. nec sine cā. De istius tm rubricę otinuandōne et

materia die vt no. s. s. e. t.
Ideli. Er. ore grecoꝝ q dicebāt spiritūscm pce-
 dare a solo pte extirpato p canones. d. ose. di. v.
 . c. pñ. et. vi. Adhuc qdem in errozes alios inciderūt ne-
 gantes spiritūscm eternaliter pcessisse a pte et filio. alijs
 dicētibus q ab vtroqz pcedebat. nō tanq ex vno pnci-
 pio s. tanq ex duobus pncipijs et duabus mspiratōibz
 greg. x. in gñali ocl. lugd. pmo ponit ofessionē suā. qz
 etiā dicit sancte ro. ecclie catholicoꝝ. patrum doctozum
 grecoꝝ et latinoꝝ obseruantia et doctriā. s. qz spiritūscm
 sanctus eternaliter a pte et filio et tanq ab vno pncipio et

vnica spiratōe pcedit. demū reprobando damnat omēs
qui pmissa negare vel strariū asserere presumpserit.
a **Fideli**. s. e. firmiter. et de heret. dubi. et e. li. C. d. hns
q̄ ad ec. ofu. l. fideli. et die fideli q̄ ad mēre. deuota q̄ ad
exteriōres aā. q̄ si dicēt hūili. ad B. j. de imu. ec. des. 3.
b **Professione**. id est confessione. e. **Eternalit**. nam
est pater generās. filius nascens. spūllanct. pcedens pa
riter ab vtroq; abs.
q3 inicio ac semp si/
ne sine. s. e. firmiter
circa p̄n. de ofe. di.
iij. c. xl. C. de fūma
tri. in eplā. inter cla
ras. Sed opponit tri
mitas ē vni vniuer
soz p̄ncipiū. vt. s.
e. firmiter. q̄ si est
ibi eternitas. q̄ est
num vere sine p̄nci
pio sine fine. solutio
est p̄ncipiū. p̄ncipi
ans nō p̄ncipiātū
vt referat p̄ncipiū
ad res creatas n̄ ad
ip̄am diuinitatē.
d **Et filio**. ofundi
tur hic error greco
rū dicentū spiritū
scm̄ a solo p̄re p̄ce
dere. Mouebant aē
aucte euāgelica. jo.
xvi. ibi spūllanctus
qui a patre pcedit.

Item in simbolo apud eos edito simpliciter ostendit q̄ ex p̄re
pcedit. nos addim⁹ filioq; ad idem lex. C. de fū. tri. l. ij.
vbi dicit spiritū sanctū quē ex sumo tezz. patere speram⁹. 2. ē
Sed ad hoc et fūa tūdetur q̄ exp̄ssio p̄is nō excludit fi
lium imo potius includit cū ip̄oz opa inseparabilia sint.
xxv. q. i. sic em̄. de ofe. di. iij. c. xl. vnde cū pater et filius
sint vna eētia substātia seu natura. vt in p̄dicta dec. fir
miter. nō p̄t ab vno solo. pcedere. nec sum⁹ exōicari vt
dicebant greci. addere. et adde quod nō. de ofe. di. v. c.
p̄n. Sed obicit ad hāc ostōnem q̄ sit sup̄flua. ex eo q̄ B
idē dictum fuerat. s. e. firmiter. ibi spūllanctus parit ab
vtroq; 2. Sed dic q̄ h̄ exp̄ssius modū p̄fessionis apit
dicens. q̄ nō tanq̄ ex duobus 2. Preterea hic damnatur
asserendo vel negando strariū sentientes.

e **Docuit**. nota q̄ in hns q̄ sunt de fide catholica et ei⁹
articulis necessariō tenere debemus et sequi qd̄ tenet et se
quitur romana ecclia. alias essemus heretici. s. e. ti. c. i. et
ij. h̄ in alijs non hēmus necessariō sequi et tenere qd̄ seq̄
tur. nisi sequat̄ et doceat. xi. di. nolite. vbi de hoc. xi. di.
nouit. xxj. di. aliter. de ofe. di. iij. de trina. In vna em̄ fi
de nil officit sanctē ecclesie consuetudo diuersa. vt ibi.

f **Firmiter**. s. e. firmiter. **Fideliū**. de hns q̄ sūt for
tis nihil ad nos. xi. q. iij. inter verba. ij. q. i. multi. de dis
uoz. gaudemus. licet ab eis exp̄diat bonū habere testi
monū. vt ibi. et. viij. q. i. licet. g. s. de sacra vnc. c. vno. q̄
ad exhibendum. xi. q. iij. non sunt. xi. q. i. nolo.

h **Orthodoxoz**. i. catholicoz. i. **Pat̄r**. xv. di. c. i.
k **Doctozum**. quozuz est ordo p̄cipuus in ecclesia. s.
de hereti. cum ex m̄iuncto. q̄ cum ergo et p̄ doctozes p̄
dicatores et p̄latos intelligas. xliij. di. c. i.

l **Latinozum**. vt augustin. iero. ambro. et greg. xi. di.
de libellis. xv. di. sanctam. j. de reliq; c. i.

et docuit hoc firmiter te
net et p̄dicat p̄fiteē et do
cet sacrosancta ro. ec. ma
ter oim̄ fidelium et magi
stra h̄ habet orthodoxo
rum patrū atq; doctozum
latinoz p̄ter et grecoz
incomutabilis et vera sen
tentia. **Sed** q̄ nōnulli
p̄pter irrefragabilis pre
missa veritatis ignoratiā
in errores varios sūt pla
psi. nos h̄mōi erroribz viā
p̄cludē cupientes hoc cla
cro approbante sci. dāna
mus et reprobamus omēs

m **Grecoz**. aliquoz vt jobis cris. cirilli. arhanasij. di
dimi. et ephesim acelij pat̄r. greci em̄ strariū dicūt. vt
s. dixi. vel die fm̄ guil. q̄ in B. gnali lug. cō. greci qd̄
h̄ s. fuerūt publice p̄fessi et simbolū cū adiectōe filio q3
ibi publice cantauerūt de mādato impatoris et ecclesie
grecoz. vtinam corde credant. xxij. di. psalmista.
n **Vera**. alias posset in melius omutari. xxv. q. ix. apo
stolice. et. c. se.

o **Ignorantiaz**. q̄
cūctoz errorum est
nat. vt. xxv. di.
ignoratiā. nec i hns
excusat. nā ignozas
ignorabit. vt. e. di.
qui ea. ad idez. xvj.
q. i. si cupis. xxij. q.
ij. i. q̄bus. et. c. se.
p **Precludere**. vt
lxvij. di. error. s.
de spon. inter opa.
q **Dannamus**. s.
e. damnam⁹. et die
dannamus et repro
bamus. i. reproban
do dannamus. Jo.
an.
r **Asserere**. s. dixit
negat. quid si quis
nec negat nec asserit
sed tacens sic sen
tit. videtur non te
nere. quia tacere ē
p̄ter ista duo. xxij.

**De
constitucioibus**

Licet ro. pon. qui
iura omnia in scri
ptis p̄toris sui cē
setur h̄re ostitutum con
dendo posteriorē priorēz
quibz de ipsa mentionē nō
faciat reuocare noscatur

q. ij. ne quis. de re. iur. is qui tacet. et. ff. e. l. qui tacet
So. licet non ex verbis tamen ex mente iudicatur hereticus.
de heret. c. i. xxij. q. iij. hereticus. et. c. hereticus. et. de
us audit in corde. vt. xvij. q. i. q. si ergo. et cor. iterrogat
xxij. q. v. si quid. et. xv. q. vj. c. i.

Licet noua ostō p̄ncipis tollit p̄mā strariā quibz id
nō exprimat. speciales consuetudines et statuta ra
tōnabilia nō tollit nisi id exprimat.

t **Romanus**. vocant̄ interdū ep̄i maximi p̄ntifices. xxj.
di. clericos. solus vero papa sumus vel romanus pontifex
appellat̄. vt. h̄. xxij. di. in noie. j. et. pr. h̄ graciose.

v **Jura**. nota ex hac l̄a rōnem q̄re aliud in iuribz aliud
in h̄ ptis. ut p̄mū ius tollat̄ p̄ scdm̄ strariū. h̄ nō primū
h̄ ptū p̄ scdm̄. nisi de illo fiat mētio. s. de h̄ p̄. ceterum.
x. di. c. de testa. l. oim̄. cōtra. xxij. di. p̄terea. et. xxx.
q. iij. qd̄ aut. vbi nō recoluit vrbānus ei⁹ qd̄ p̄decessor
leo p̄hibuerat. So. vt in p̄dicto. c. p̄terea notatur.

y **Priorē**. posteriori directē contrariā.

z **Ruocare**. d. cō. di. i. c. vasa. d. og. spū. c. i. ff. d. l. i. n̄
est nouū. In legibus q̄ strarijs stamus vltime. idē in te
stamentis. xiij. q. ij. vltia voluntas. d. cele. mis. cuz marthe.
ff. d. leg. i. si mibi. rō ē vtrobiq; qz vtrūq; p̄det ex vo
luntate vni⁹ tm̄. In hns aut̄ q̄ p̄dent ex voluntate duoz
dic vt dixi. h̄. de re. iur. q̄ prior. et qd̄ de testamēto dixi q̄
vltimo stamus intelligas etiā si in ip̄o de primo non fiat
mētio. fallit in duobz casibus. s. si p̄mū testamētū scdm̄
sit iter liberos. C. de testa. aut. h̄ inter liberos. et cū ip̄e
testator legē testādi sibi dixit sic. si fecero aliud testamē
tum nō valeat. qz tūc scdm̄ faciēdo oportet q̄ faciat mē
tōnem p̄mū. ff. de l. i. si quis. in p̄n.

a **Ruocare**. ē strariā. s. d. h̄ p̄. nōnulli. de eta. et q̄li. cā te.
s. de capel. mo. ex p̄re. h̄. excess. pla. c. vno. et. xxv. q. ij.
recepta. et. l. omēs q̄ est. C. si strariā ius vel vti. pu. l. vi. et